

**STEČAJNI UPRAVITELJ
DOMAGOJ REPAČ**

Đorđićeva 24, 10000 Zagreb, OIB:24977406612, +385(98)690491, domagoj.repac@gmail.com

**USTAVNI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, Trg Sv. Marka 4

Podnositelj: **Stečajna masa iza GRADITELJSTVO NOVAK d.o.o. u stečaju,**
OIB: 42186684820, Zagreb, Đorđićeva 24, zastupana po stečajnom
upravitelju Domagoju Repaču iz Zagreba, Đorđićeva 24

USTAVNA TUŽBA

protiv presude Visokog upravnog suda RH
Usž-4822/20 od 19.05.2021.

Sudu x 2

I. Presudom Usž-4822/20 od 19.05.2021. godine Visoki upravni sud RH **poništio je** presudu Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj Usl-449/15 od 3.7.2020. godine te je donio presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev podnositelja ustavne tužbe za poništenje rješenja Ministarstva financija RH, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupka, klasa: UP/II-471-02/14-01/338, urbroj:513-04/14-3 od 3.12.2014. i rješenja Ministarstva financija-Porezne uprave, Područnog ureda Varaždin, klasa: UP/I-471-02/14-01/8, urbroj: 513-07-05/14-04 od 11.4.2014. godine.

Podnositelj ustavne tužbe sukladno čl. 64. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu podnosi tužbu u određenom roku od 30 dana od dana primitka pobijane odluke presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

DOKAZ: Presuda (original) Visokog upravnog suda RH Usž-4822/20
od 19.05.2021
priklop spisa Upravnog suda u Zagrebu broj: Usl-449/15

II.

Citiranom presudom Visoki upravni sud RH povrijedio je ustavna prava podnositelja ustavne tužbe iz čl. 14.st.2. Ustava RH (jednakost pred zakonom) zatim iz 29.st.1. Ustava RH (pravo na pravično i pošteno suđenje i pristup sudu), a što je sve skupa rezultiralo povredom, na štetu podnositelja ustavne tužbe, osnovnih ustavnih vrednota pravnog poretka RH, posebice vladavine prava iz čl. 3. Ustava RH.

Ujedno su podnositelju ustavne tužbe kroz odluku Visokog upravnog suda RH Usž-4822/20. od 19.05.2021. godine povrijeđena prava na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na procesnu ravnopravnost (equality of arms – „jednakost oružja“), pravo na ispunjenje načela kontradiktornosti, -zabrana arbitrarnog postupanja, pravo na obrazloženu odluku, pravo na (učinkovito) pravno sredstvo, pravo na načelo vladavine prava i pravo na načelo pravne sigurnosti, te ustavna prava zajamčena člancima 23., 35., 38., 44., 55. i 69. Ustava RH, a ujedno time i prava vjerovnika stečajne mase na eventualno namirenje svojih tražbina.

DOKAZ: kao pod I

III. Podnositelj ustavne tužbe ističe da je Visoki upravni sud RH u točki 9. obrazloženja presude navodi da prihvaća stajališta poreznih tijela da je za primjenu odredbi Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost koje su bile na snazi do 30.06.2013. godine i odredbi Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost koje su bile na snazi do 01.07.2013. godine vezano za pravilo utvrđivanja porezne obveze bitno kada su obavljeni građevinski radovi, odnosno kada je za iste trebalo izdati račun i obračunati PDV, a kada se može naznačiti prijenos porezne obveze, što se primjenjuje i u slučaju primljenih predujmova. U točki 10. obrazloženja navodi se da iz iscrpnog utvrđenog činjeničnog stanja u provedenom postupku poreznog nadzora utvrđeno da je tužitelj izdao račun 28.11.2013. godine s prijenosom porezne obveze, a da navedeni račun nije sadržavao podatke vezane za datum isporuke dobara ili usluga, te da podnositelj ustavne tužbe tijekom poreznog nadzora nije dostavio vjerodostojnu dokumentaciju iz koje bi se mogla utvrditi količina i vrijednost radova, pa da su se zato stekli uvjeti za procjenu porezne osnovice sukladno čl. 82. st. 1. i 2. Općeg poreznog zakona. Nadalje u točki 10. (greška u pisanju trebala bi biti točka 11.) ističe se da nije bilo osnove za provođenje vještačenja po stalnim sudskim vještacima na okolnosti koje je odredio prvostupanjski sud. Drugostupanjski sud potom zaključuje da u situaciji kada je porezna osnovica utvrđena procjenom iz razloga jer tužitelj nema vjerodostojnu dokumentaciju a niti račun koji ima sve podatke prema čl. 79. Zakona o PDV-u tada niti sudski vještaci nisu mogli dati nalaz u pogledu dinamike izvršenih radova pa niti u pogledu nepravilno utvrđene porezne obveze. Potom se u točki 12. obrazloženja navodi da je osnovano prigovaranje tuženika da nalazi i mišljenje sudskih vještaka ne mogu biti temelj iz kojeg se može zaključiti da su radovi obavljeni nakon 1.7.2013. godine. Konačno drugostupanjski sud pogrešno zaključuje da utvrđeno činjenično stanje u postupku nadzora potvrđuje da su utvrđeni propusti tužitelja u vođenju poslovnih knjiga i dokumentacije, a koje su temelje za evidentiranje poslovnih događaja i utvrđivanje poreznih obveza, za što sankcija može biti samo plaćanje počinjenog prekršaja zbog neurednog vođenja poslovnih knjiga no nikako ne utvrđivanje nepostojeće porezne obveze. Pritom drugostupanjski sud potpuno zanemaruje činjenicu da je u postupku nadzora pred tuženikom tužitelj u prilog svojih tvrdnji dostavio nalaze i mišljenja vještaka građevinsko i financijsko računovodstvene struke koji su po nalogu tužitelja tijekom postupka pred tuženikom iznijeli zaključke identične onima koje su vještaci u prvostupanjskom postupku pred Upravnim sudom u Zagrebu utvrdili u svojim vještačenjima.

Ovakvi pogrešni zaključci drugostupanjskog suda opetovano potvrđuje tvrdnju tužitelja da je žalbeni sud selektivno i arbitrarno cijenio provedene dokaze u ovoj pravnoj stvari, a što je nedopustivo, s tim da je utvrđenja u izvedenim vještačenjima po stalnim sudskim vještacima koja je prvostupanjski sud prihvatio kao odlučna u dijelu utvrđivanja odlučnih činjenica drugostupanjski sud zanemario kao nepotrebna.

U prvostupanjskom postupku je provedenim vještačenjima po stalnim sudskim vještacima utvrđeno da su radovi koje je izvodio tužitelj obavljeni nakon 1.7.2013. godine,

koji zaključak prvostupanjski sud temelji na nalazu građevinskog vještaka koji je tu činjenicu utvrdio uvidima u građevinske dnevničke. To je odlučna činjenica. Nasuprot utvrđenjima prvostupanjskog suda koja su temeljena na izvedenim dokazima Visoki upravni sud RH svoju presudu temelji na nepostojećim činjenicama da je porezno tijelo sve točno utvrdilo u postupku poreznog nadzora, iako je izvedenim dokazima u prvostupanjskom postupku utvrđeno suprotno. Ovakvim tumačenjima i zaključcima žalbenog suda postavlja se upitnim uopće svrhe postojanje pravne zaštite stranaka u postupcima osporavanja rješenja poreznih uprava kojim pristupom se krše prava stranaka na pravično i pošteno suđenje i pristup sudu, a u ovom slučaju ujedno time i prava vjerovnika stečajne mase na eventualno namirenje svojih tražbina.

Donošenjem takvih selektivnih i arbitrarnih zaključaka drugostupanjski sud je povrijedio ustavna prava podnositeljice ustavne tužbe iz čl. 14.st.2. Ustava RH (jednakost pred zakonom) zatim iz 29.st.1. Ustava RH (pravo na pravično i pošteno suđenje i pristup sudu), a što je sve skupa rezultiralo povredom, na štetu podnositeljice ustavne tužbe, osnovnih ustavnih vrednota pravnog poretka RH, posebice vladavine prava iz čl. 3. Ustava RH, te prava na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na procesnu ravnopravnost (equality of arms – „jednakost oružja“), pravo na ispunjenje načela kontradiktornosti, -zabrana arbitrarnog postupanja, pravo na obrazloženu odluku, pravo na (učinkovito) pravno sredstvo, pravo na načelo vladavine prava i pravo na načelo pravne sigurnosti, a u ovom slučaju ujedno time i prava vjerovnika stečajne mase na eventualno namirenje svojih tražbina.

Cilj i svrha postupka poreznog nadzora je utvrđivanje materijalne istine, a to znači da je porezno tijelo dužno potpuno i točno utvrditi činjenice bitne za oporezivanje kako onih koje idu na teret tako i onih koje idu u korist poreznih obveznika.

Bitno je za napomenuti da je porezno tijelo je u svom postupanju dužno primjenjujući odredbe poreznih zakona i zakona o općem upravnom postupku postupati po načelu zakonitosti. Načelo zakonitosti čini porezna tijela odgovornim za pravilnu i pravednu naplatu poreza. Ovdje to nije slučaj. Načelo zakonitosti je temeljno načelo kojim se u poreznim postupcima osigurava vladavina prava.

Nadalje porezno tijelo je dužno primjenjivati načelo utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje-načelo objektivnosti. Ovo načelo obvezuje porezna tijela na objektivnost u utvrđivanju činjenica bitnih za oporezivanje. To znači, da s jednakom pažnjom moraju utvrditi činjenice koje idu u prilog poreznom obvezniku, kao i one koje idu na teret poreznog obveznika. Ovo načelo se prvenstveno mora primijeniti na one činjenice koje za svoju pravnu posljedicu imaju nastanak porezne obveze.

Ujedno je porezno tijelo dužno primjenjivati i načelo gospodarskog pristupa činjenicama bitnim za oporezivanje. Osnovno načelo zakona o općem upravnom postupku je načelo utvrđivanja materijalne istine. Prema Zakonu o općem upravnom postupku se moraju utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rešenja. Tužitelj smatra da porezno tijelo nije u ovom slučaju primijenilo navedena načela.

Ovakvi pogrešni zaključci drugostupanjskog suda opetovano potvrđuje tvrdnju tužitelja da je Visoki upravni sud RH selektivno i arbitrarno cijenio provedene dokaze u ovoj pravnoj stvari, a što je nedopustivo. **Visoki upravni sud RH je svoju presudu temeljio na nepostojećim činjenicama iz postupka nadzora provedenog po tuženiku.**

Donošenjem takvih selektivnih i arbitrarnih zaključka drugostupanjski sud je povrijedio ustavna prava podnositelja ustavne tužbe iz čl. 14.st.2. Ustava RH (jednakost pred zakonom) zatim iz 29.st.1. Ustava RH (pravo na pravično i pošteno suđenje i pristup sudu), a što je sve skupa rezultiralo povredom, na štetu podnositelja ustavne tužbe, osnovnih ustavnih vrednota pravnog poretka RH, posebice vladavine prava iz čl. 3. Ustava RH, te prava na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na procesnu ravnopravnost (equality of arms – „jednakost oružja“), pravo na ispunjenje načela kontradiktornosti, -zabrana arbitrarnog postupanja, pravo na obrazloženu odluku, pravo na (učinkovito) pravno sredstvo, pravo na načelo vladavine prava i pravo na načelo pravne sigurnosti, a u ovom slučaju ujedno time i prava vjerovnika stečajne mase na eventualno namirenje svojih tražbina.

IV. Podnositelj ustavne tužbe ističe da žalbeni sud u obrazloženju svoje presude ističe da prvostupanjski sud nije trebao izvoditi vještačenja po sudskim vještacima, a i istovremeno nema niti ijedne riječi obrazloženja vezanih za utvrđene činjenice u izvedenim vještačenjima po stalnim sudskim vještacima.

Ovakvim postupanjem drugostupanjskog suda koji potvrđuje zaključke tuženika iz postupka poreznog nadzora u kojem se selektivno i arbitrarno navode činjenice koje tuženiku idu u prilog, a zanemaruju činjenice i provedene dokaze koji potvrđuju činjenice da je tužitelju obračunata nepostojeća porezna obveza postupa se protivno načelu materijalne istine i grubo krše prava podnositelja ustavne tužbe na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na procesnu ravnopravnost (equality of arms – „jednakost oružja“), pravo na ispunjenje načela kontradiktornosti, -zabrana arbitrarnog postupanja, pravo na obrazloženu odluku, pravo na (učinkovito) pravno sredstvo, pravo na načelo vladavine prava i pravo na načelo pravne sigurnosti, a u ovom slučaju ujedno time i prava vjerovnika stečajne mase na eventualno namirenje svojih tražbina.

Podnositelj ustavne tužbe smatra da zahtjevi načela pravičnog postupka uključuju način na koji se dokazi izvode i predlažu te ocjenu je li postupak u svojoj cjelini, uključujući i način na koji su dokazi predloženi i izvedeni, pravičan u smislu članka 29, stavka 1. Ustava i članka 6, stavka 1. Konvencije. Dakle, ovdje su izvedeni dokazi vještačenjima kojima je utvrđeno da je tuženik pogrešno utvrdio poreznu obvezu tužitelju, a te dokaze drugostupanjski sud ne uzima u obzir. Zbog ovih razloga ovaj postupak nije pravičan, te je tužitelju pravo na pravično suđenje ugroženo jer drugostupanjski nije uzeo u obzir ključne nesporne činjenice utvrđene provedenim vještačenjima u postupku pred prvostupanjskim sudom.

Prema pravu na pravično suđenje podnositelju tužbe morala se omogućiti jednakost sredstava stranaka u postupku, to jest obvezu suda da svakoj strani u postupku dade mogućnost iznošenja svojih razloga u uvjetima koji je ne stavljaju u položaj očite neravnopravnosti u odnosu na protivnu stranu. To ovdje nije slučaj.

Zbog ovakvog postupanja drugostupanjskog suda koji svoju odluku nije temeljio na odlučnim činjenicama, povrijeđeno pravo podnositelja ustavne tužbe na pravično suđenje i procesnu ravnopravnost.

Nadalje ovakvim postupanje drugostupanjskog suda povrijeđeno je načelo kontradiktornosti na štetu podnositelja ustavne tužbe. Važan dio jamstva pravičnog postupka, na koji Ustavni sud u svojim odlukama upozorava, jest i spomenuto načelo kontradiktornosti.

Prema tom načelu, podnositelj ustavne tužbe mora imati „razumnu mogućnost da u postupku brani svoja prava pod uvjetima koji ju ne stavljaju u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na njenog protivnika“. **To ovdje nije bio slučaj jer drugostupanjski sud svoju odluku nije temeljio na činjenicama koje su potvrđene u nalazu i mišljenjima stalnih sudskih vještaka, a koje je prihvatio i prvostupanjski sud.**

Iz prava na jednakost oružja izvode se i pojedina prava u odnosu na izbor i izvođenje dokaza. Naime načelo jednakosti sredstava, koje je povrijeđeno podnositeljici ustavne tužbe, u smislu pravične ravnoteže među strankama (fair balance), nužno obuhvaća razumnu mogućnost stranaka da izlože činjenice i podupru ih svojim dokazima na način da, kao što je navedeno, niti jednu od stranaka ne stavljaju u bitno lošiji položaj u odnosu na suprotnu stranku. Da bi se to spriječilo, postupak mora biti kontradiktoran, jer samo kontradiktoran postupak daje strankama mogućnost uvida te izražavanja svog mišljenja o stajalištima ili dokazima koje predlaže suprotna stranka.

Drugostupanjski sud je poništio prvostupanjski presudu iako za to nije bilo zakonskih pretpostavki. Naime, drugostupanjski sud sukladno čl. 74. Zakona o upravnom sporu može poništiti prvostupanjsku presudu ukoliko utvrdio da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu pravila sudskog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrdio činjenično stanje ili pogrešno primijenio materijalno pravo. Drugostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude nije dao razloge predviđene čl. 74. st. 2. Zakona o upravnim sporovima koje je utvrdio u odnosu na prvostupanjsku presudu kao razloge poništavanja.

Razlozi koje drugostupanjski sud navodi u točki 10. i 13. obrazloženja ukazuju na činjenicu da je tužitelj isključivo mogao biti prekršajno kažnjen zbog neurednog vođenja poslovnih knjiga, a ne na temelju tih činjenica obvezan na plaćanje nepostojeće porezne obveze.

TUŽITELJ ISTIČE DA IMA PRAVO NA PRAVIČNO SUĐENJE KAO I NA JEDNAKOST PRED HRVATSKIM SUDOVIMA. Ovakvim arbitrarnim postupanjem drugostupanjskog suda podnositelju ove tužbe povrijeđeno je pravo na jednakost iz čl. 14 Ustava RH.

Pravo na pravično suđenje jedno je od najvažnijih ljudskih prava, a zasigurno najvažnije procesno pravo. Ovo pravo podnositelja je ovakvim odluka suda povrijeđeno.

Uskrotom ovog njegovog prava opstale su nezakonite odluke. Dakle, propustom drugostupanjskog suda uskraćeno je pravo tužitelja na pravično suđenje.

To pravo podnositelja ustavne tužbe, uz ostala je sadržano u članku 29. stavku 1. Ustava koji svakome jamči pravo na to da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, nego je ono sadržano i u članku 6. stavku 1. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Sudski se postupci moraju provesti sukladno ustavnom načelu vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Stoga imajući u vidu sve navedene okolnosti, podnositelj smatra da mu je povrijeđeno ustavno pravo zajamčeno čl. 14 st. 2 i 29 stavkom 1 i alinejama 3. i 4. Ustava RH.

Podnositelj ustavne tužbe zaključno ističe i tvrdi da mu zbog arbitrarnosti u tumačenju i primjeni mjerodavnog prava u postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku nije pružena efikasna pravna zaštita.

V.

Posljedično gore izloženom, s obzirom na povredu ovih ustavnih prava, došlo je i do povrede vladavine prava kao temeljne vrednote pravnog poretka RH iz čl. 3. Ustava RH pa se predlaže da Ustavni sud RH donese slijedeću

ODLUKU

I Ustavna tužba se usvaja.

II Ukida se presuda Visokog upravnog suda RH Usž-4822/20 od 19.05.2021. godine te se predmet vraća na ponovni postupak Visokom upravnom sudu RH.

Zagreb, 15.09.2021.

Podnositelj ustavne tužbe
po zakonskom zastupniku
stečajnom upravitelju Domagoju
Repaču